

1.1 ව්‍යවහාර කළ මතය

මහනැගුම උපදේශන හා ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ සේවා පුද්ගලික සමාගමේ ("සමාගම") 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍යතත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි. මතය විශ්වාසය සඳහා පදනම කොටසේ සාකච්ඡා කර ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.2 මතය ව්‍යවහාර සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය ව්‍යවහාර කරනු ලැබේ. මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනයේ සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ ඇතුළත් ප්‍රමාණාත්මක අයිතම විකල්ප ක්‍රම මගින් තහවුරු කිරීමට හෝ සත්‍යාපනය කිරීමට මට නොහැකි විය.

මේ හේතුවෙන්, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනයේ සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ සැකසෙන වටිනාකම් හෝ අයිතමයන් වල වාර්තාගත හෝ වාර්තා නොකළ වටිනාකම් හෝ ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් කිසියම් ගැලපීමක් කිරීමට අවශ්‍ය දැයි මට නිශ්චය කිරීමට නොහැකි විය.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවීම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත සමඟ අනුකූල නොවීම්

අනුකූල නොවූ ප්‍රමිත සඳහා යොමුව	කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශ
(i) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 18 - ආදායම් සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ සංකල්පනාත්මක රාමුවට පටහැනිව සමාගම විසින් ආදායමෙන් වියදම/ පිරිවැය අඩුකර එහි ශුද්ධ බලපෑම ආදායමක් ලෙසට වාර්ථා කර තිබුණි. විගණනය විසින් සිදුකළ ගණනය කිරීම් අනුව දළ ආදායම රු.මිලියන 251.99 ක් විය. කෙසේ නමුත් සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව එකී ශේෂය රුපියල් මිලියන 102.13 කි.	සටහන් කර ගන්නා ලදී. අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ඉදිරියේ දී ගනු ලැබේ.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 18 ට හා සංකල්පනාත්මක රාමුවේ අවශ්‍යතාවයන්ට අනුව ආදායම් දළ පදනමෙන් වාර්ථා කළ යුතුය.
(ii) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 01 - මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳව සංකල්පනාත්මක රාමුවට පටහැනිව වියදම / පිරිවැය එහි අදායමෙන් අඩුකර ශුද්ධ බලපෑම වියදම් ලෙස ඉදිරිපත් කර තිබුණි. විගණනයේදී සිදු කරන ලද ගණනය කිරීම් වලට අනුව දළ වියදම රු.මිලියන 217.10 කි. කෙසේ වෙතත්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අනුව එය රු.මිලියන 67.23 කි.	සටහන් කර ඇත ඉදිරියේදී සුදුසු ක්‍රියා මාර්ගයක් ගනු ලැබේ.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 01 සහ මූල්‍ය වාර්තා කරණය පිළිබඳව සංකල්පනාත්මක රාමුව නිර්දේශ කර ඇති පරිදි දළ වියදම වාර්තා කළ යුතුය.
(iii) මූල්‍ය ප්‍රකාශන සටහන් අංක 2.14 අනුව, සමාගම විසින් සෑම මූල්‍ය වර්ෂයක් අවසානයේදීම ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 19 මගින් නිර්දේශ කර ඇති PUCM ක්‍රමය අනුව පාරිතෝෂික ගණනය කරන බව දක්වා ඇත. කෙසේ වෙතත්	සටහන් කරගන්නා ලදී. නිවරදි කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.	සමාගම විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ හෙළිදරවු කර ඇති ආකාරය අනුව, සමාගම විසින් සේවක විශ්‍රාමික පාරිතෝෂිකය ගණනය කළ යුතුය.

සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේදීද සමාගම විසින් පාරිතෝෂික වෙන් කිරීම ගණනය කිරීමේදී එම ක්‍රමය අනුගමනය කර නොතිබුණි.

(iv) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 16 – දේපල, පිරිසත හා උපකරණ ප්‍රමිතියෙහි, ඡේද අංක 51 ට අනුකූලව අවම වශයෙන් සෑම ගිණුම් වර්ෂයක් අවසානයේ වත්කමේ එලදායි ජීව කාලය පරීක්ෂා කළ යුතුය. නමුත් බලාපොරොත්තු වූ අගය පසුගිය තක්සේරු වටිනාකමින් වෙනස් වන්නේ නම් ,එය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 08 අනුව ගිණුම් ගත කළ යුතුය. ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වන දිනට සමාගම විසින් සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය වී අවසන්ව තිබූ වත්කම් පිරිවැය රු.මිලියන 19.45 ක් නිවැරදිව සමාලෝචනය කර ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.

සටහන් කර ගන්නා ලදී

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 16 අනුව ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීමට හෝ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 08 අනුව ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු.

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(i) සමාගම විසින් ගිණුම්වල පෙන්වුම් කරන බැංකු මුදල රු.මිලියන 21.34 කි. එය සමාගමේ ඉතිරි කිරීමේ ගිණුමෙහි වාසිදායක ශේෂයක් වන රු.මිලියන 26.61 කින් ජංගම ගිණුම් අයිරාව 4.58 ක් කපා හැර ගිණුම් වල පෙන්වා ඇති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය තුළ ජංගම වත්කම් හා ජංගම වගකීම් රු.මිලියන 4.58 ක් අඩුවෙන් නිරූපණය කරයි.</p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ නිවරදි ශේෂය ඉදිරිපත් කර නිරූපණය කර ඇත. කෙසේ වෙතත් නිෂ්කාශනය නොවූ සහ ඉදිරිපත් නොවූ වෙක්පත් හේතුවෙන් වෙනසක් සිදුවී ඇත.</p>	<p>ඉතිරි කිරීම් ගිණුමේ ශේෂය සහ ජංගම ගිණුමේ ශේෂය මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ වෙන් වශයෙන් ඉදිරිපත් කළ යුතුය.</p>
<p>(ii) සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2019.12.31 දිනට විශ්‍රාමික පාරිතෝෂික වෙන් කිරීම සහ වියදම පිළිවෙලින් රු.5,799,503 ක් සහ රු.1,140,990ක් විය. කෙසේ වෙතත් විගණනයේදී සිදු කරන ලද ගණනය කිරීම් වලට අනුව විශ්‍රාමික පාරිතෝෂික වෙන් කිරීම සහ වියදම සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පිළිවෙලින් රු.6,126,203 ක් හා 1,467,690 ක් විය. එබැවින්, ශේෂයන් දෙක අතර වෙනසෙහි එකතුව රු.326,700 ක් විය.</p>	<p>සටහන් කර ගන්නා ලදී. සුදුසු ක්‍රියා මාර්ගයක් ඉදිරියේදී ගනු ලැබේ.</p>	<p>මූල්‍ය තොරතුරු වල නිරවද්‍යතාවය සෑම විටම පවත්වා ගත යුතුය.</p>

- (iii) සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ අනුව සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට අදාළ වියදම රුපියල් 5,754,623 ක් විය. කෙසේ නමුත් වැටුප් ලේඛන සාරාංශ අනුව එය රු. 5,400,923 ක් විය. එම නිසා මෙම ශේෂයන් දෙක අතර රු.353,700 ක වෙනසක් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.
- මහ නැගුම උපදේශණ හා ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ සේවා පුද්ගලික සමාගමේ මානව සම්පත් අංශය විසින් පෙර ඉදිරිපත් කරන ලද සංඛාවන් නිවරදි නොවන අතර එම හේතුවෙන් විගණනය කරන ලද ගිණුම් ශේෂයන් තුළ වෙනසක් නිරූපණය වේ.
- විගණනය සඳහා තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමේදී එහි සත්‍යතාවය පිළිබඳ කළමනාකරණය වගකිව යුතුය.

1.5.3 සැසඳීම් කළ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා.

අයිතමය	මූල්‍ය ප්‍රකාශ අනුව	අනුරූප වාර්තා අනුව	වෙනස	කළමනාකරණ අදහස්	නිර්දේශ
-----	-----	-----	-----	-----	-----
	(රු.මි)	(රු.මි)	(රු.මි)		
2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියෙන් සමාගම වෙත අයවිය යුතු ශේෂය සහ මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් තහවුරු කරන ලද ශේෂයන් අතර වෙනස	154.49	127.41	27.08	අප විසින් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියෙන් ශේෂ සනාථන ඉල්ලුම් කරන ලදී. කෙසේ වෙතත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් ඔවුන්ගේ ශේෂ සනාථන ලිපි අප වෙත සපයා නොමැත. ඒ හේතුවෙන් ශේෂයන්ගේ වෙනස්වීම් සඳහා හේතු සැසඳීම් සිදු කල නොහැකි විය.	අන්තර් සමාගම් ශේෂයන් අඛණ්ඩ පදනමින් සැසඳීම් කළ යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු දෑ

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
-----	-----	-----
(අ) එකතුව රු.මිලියන 44.95 ක් වූ වැඩ බිල්පත් මත මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියෙන් ලැබිය යුතු සහ ව්‍යාපෘති මත වූ රුදවුම් මුදල් වර්ෂ 05 කට වැඩි කාලයක සිට අයකර ගැනීමකින් තොරව රඳවා ගෙන තිබුණි.	සමාගම සහ මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ නිලධාරීන් රැස්වීම් කිහිපයක් වැඩ බිල්පත් හා රුදවුම් මුදල් සම්බන්ධව පැවැත්වූවේය. ඒ අතරින් රු.මිලියන 8.6 ක් ගෙවා තිබූ අතර එක් බිල්පතක් සඳහා ගෙවීම් ලැබුණු අතර ඒ සඳහා රඳවා තබා ගැනීම් ද ලැබීණි ඉතිරි මුදල් ගෙවීමට කටයුතු කරන බවට ඔවුන් පොරොන්දු වූහ.	වැඩ බිල් සඳහා ලැබිය යුතු මුදල් තවදුරටත් ප්‍රමාද නොකර අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුයි.

1.6.2 ගෙවිය යුතු දෑ

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) මහ නැගුම මාර්ග ඉදිකිරීම් හා යන්ත්‍රෝපකරණ සමාගමට ගෙවිය යුතු එකතුව රු. 882,118 ක් වූ වැඩ ආරම්භ කිරීමේ අත්තිකාරම් මුදල් වර්ෂ 05 ක කාලයක සිට පියවීමට කටයුතු නොකර රඳවාගෙන තිබුණි.	එකතුව රු. මිලියන 882,118 ක් වූ වැඩ ආරම්භ කිරීමේ අත්තිකාරම් මුදලට අදාළ ලේඛන ඉදිරිපත් කරන ලෙස මහ නැගුම මාර්ග ඉදිකිරීම් හා යන්ත්‍රෝපකරණ සමාගම ලිපියක් මගින් ඉල්ලුම් කර ඇති. කෙසේ වෙතත් ගෙවීම් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ලිපිලේඛ සමාගම වෙත නොලැබුණි.	වැඩ ආරම්භ කිරීමේ අත්තිකාරම් මුදල් තවදුරටත් ප්‍රමාද නොකර පියවිය යුතුයි.
(ආ) නිශ්චිත ව්‍යාපෘති සඳහා ගෙවිය යුතු රඳවාගත් මුදල් වටිනාකම රු.මිලියන 24.93 ක් වසර 05 කට වැඩි කාලයක සිට නිරවුල් නොවී පවතින බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය මගින් අදාළ ව්‍යාපෘති සඳහා මුදල් ලද පසු, උප කොන්ත්‍රාත් කරුවන් සඳහා වන රඳවාගැනීම් මුදල් ගෙවීමට සමාගම ඉදිරියේ දී කටයුතු කරනු ලැබේ.	තව දුරටත් ප්‍රමාද නොකර ගෙවිය යුතු රඳවා ගැනීමේ මුදල් ගෙවිය යුතුය.

1.7 නීතිරීති රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම.

නීති රීති, රෙගුලාසි වලට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය			
(i) 4.2.1 වගන්තිය	සමාගම විසින් ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් කර නොතිබුණි.	සටහන් කර ගන්නා ලදී.	ඒ අනුව, ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් කර ගත යුතුය.
(ii) 4.2.2 වගන්තිය	ප්‍රසම්පාදන කාල සටහනක් සකස් කර නොතිබුණි.	සටහන් කර ගන්නා ලදී.	ඒ අනුව, නියම කර ඇති පරිදි ප්‍රසම්පාදන කාල සටහනක් සකස් කරගත යුතුය.
(iii) 4.3 වගන්තිය	සමස්ත පිරිවැය ඇස්තමේන්තු සකස් කර නොතිබුණි.	සටහන් කර ගන්නා ලදී.	නියම කර ඇති අවශ්‍යතාවය අනුව සමස්ත පිරිවැය ඇස්තමේන්තු සකස් කළ යුතුය.

(ආ) 2015 ජූනි 17 දිනැති අංක 03/2015 දරණ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛයේ 2.1 වගන්තිය.	වකුලේඛයේ 2.1 වගන්තියේ දක්වා ඇති සීමාවන්ට පටහැනිව සමාගමේ සභාපතිට සහ විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ට එකතුව රු. මිලියන 4.53 ක් මාසික දීමනාවක් වැඩිපුර ගෙවා තිබුණි.	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් වාර්තා අංක 001/02/202 අනුව, අධ්‍යක්ෂක දීමනාව තීරණය කරන ලදී	රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව මගින් වරින් වර නිකුත් කරනු ලබන වකුලේඛ වලට අනුව සමාගම විසින් ක්‍රමවේද සකස් කර භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.
(ඇ) 2015 මැයි මස 25 දිනැති අංක 01/2015 රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛයේ 3.1 වගන්තිය	වකුලේඛයේ 3.1 වගන්තියට පටහැනිව හිමිකම් ලබන සීමාව ඉක්මවා සමාගමේ නිලධාරීන් හට එකතුව රු.820,678 ක් වූ ඉන්ධන දීමනාව සමාගම විසින් ගෙවා තිබුණි.	සටහන් කර ගන්නා ලදී.	රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව මගින් වරින් වර නිකුත් කරන වකුලේඛ වලට අනුව සමාගම විසින් ක්‍රමවේදයක් සකස් කර භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය
(ඈ) 2016 ඔක්තෝබර් 27 දිනැති අංක 01/2015(i) මගින් සංශෝධිත, 2015 මැයි මස 25 දිනැති අංක 01/2015 දරණ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛයේ 3.3 වගන්තිය.	වකුලේඛයේ සීමාවන්ට පටහැනිව හිමිකම් ලබා සීමාව ඉක්මවා සමාගමේ නිලධාරීන් හට එකතුව රු.724,813 ක් වූ වාහන හා ප්‍රවාහන දීමනාව 2019 වර්ෂය තුළ සමාගම ගෙවා තිබුණි.	සටහන් කර ගන්නා ලදී.	රාජ්‍ය ව්‍යාපාර පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තුව නිකුත් කරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛනයන්ට සමාගම අනුකූල විය යුතු වීම හෝ ඒ සඳහා වෙනම ක්‍රියාවලියක් සකස් කර ඊට මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් අනුමානිය ලබාගත යුතුය.

02. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.24,085,401 ක ලාභයේ වටිනාකම සහ පසුගිය වර්ෂයේ ලාභයේ වටිනාකම රු. 12,777,133 ක් විය. එම නිසා රු.11,308,268 ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. පෙර වසර හා සසඳන විට මෙහෙයුම් ආදායම සියයට 247 ක ප්‍රතිශතයකින් වැඩි වීම මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය වර්ධනයට ප්‍රධාන හේතුව වී ඇත.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් අයිතමයන්ගේ ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය.

සමාලෝචිත වර්ෂයේ සිසිල් පෙරමුසු අංගන ආදායම් සහ ප්‍රවාහන ආදායම් පෙර වසර සමඟ සසඳන විට පිළිවෙලින් සියයට 24 ක හා 11ක ප්‍රතිශතයකින් වැඩි වී ඇත.

පෙර වසර සමඟ සසඳන විට පෞද්ගලික වැටුප් සඳහා වියදම් සහ විකුණුම් හා අලෙවිකරණ වියදම් සියයට 16 ක හා සියයට 534 ක ප්‍රතිශතයකින් වැඩි වී ඇත.

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය.

	2019	2018
ජංගම වත්කම් අනුපාතය	1.85	1.79
කෂණික අනුපාතය	1.82	1.76
දළ ලාභ අනුපාතය	30 %	21 %
ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය	13.85 %	22.25 %

ගණනය කරන ලද ජංගම වත්කම් අනුපාතය අනුව සමාගම පිළිගත හැකි මට්ටමට වඩා එය තරමක් අඩු මට්ටමක් පවත්වා ගෙන යනු ලබන අතර කෂණික වත්කම් අනුපාතය සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සමාගම විසින් පිළිගත හැකි මට්ටමක් පවත්වාගෙන යන බව නිරීක්ෂණය විය. දළ ලාභ අනුපාතය සියයට 9ක ප්‍රතිශතයකින් ඉහළ ගොස් ඇති අතර ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය සියයට 8ක ප්‍රතිශතයකින් පහළ වැටී ඇත. විකුණුම් හා අලෙවිකරණ වියදම් වැඩි වීම හා සුළු ආදායම්ගේ සැලකිය යුතු අඩුවීම වාර්ෂික ලාභදායීත්ව අඩුවීම සඳහා ප්‍රධාන හේතුවක් වී තිබේ.

03. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහ පාලනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශ ඉදිරිපත් කිරීම.

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාගම මූල්‍ය ප්‍රකාශ ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිත දිනට දින 12 ක් ප්‍රමාදව ඉදිරිපත් කර ඇත.	අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	මූල්‍ය ප්‍රකාශණ නියමිත දිනට විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කල යුතුයි.

3.2 සංයුක්ත සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාගම සංයුක්ත සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.	2019 වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කර නොමැත	සමාගමේ කළමනාකරණය සෑම වර්ෂ 04 ක් සඳහාම චක්‍රීය පදනම මත සංයුක්ත සැලැස්මක් පිළියෙල කළ යුතුය.

3.3 වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාගම ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.	2019 වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කර නොමැත.	සමාගමේ කළමනාකරණය වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කර යුතුය.

3.4 අභ්‍යන්තර විගණනය

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාගමේ අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකයක් ස්ථාපිත කර නොතිබුණි.	2019 වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කර නොමැත.	සමාගමේ අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකයක් ස්ථාපිත කළ යුතුය.

3.5 විගණන කමිටුව

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකරණ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය සහ සමාගම රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ එකඟතාවයෙන් විගණන සහ කළමනාකරණ කමිටුවක් ස්ථාපිත කිරීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.	මේ දක්වා පිහිටුවා නොමැත.	විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුවක් ස්ථාපිත කළ යුතුය.